

تشرین اول ۱۹۰۶

نومرو: ۲

آدرس : ADRESSE

IDJTIHAD
Caire

الجهاد

هر لسانده هر نوع آثار علمی و ادبی
و اجتماعی متشکراً قبول و درج
اولونور

سنة ۱۳۰۶ بدي هریر ایچون (۱۳) فرانقدر

روسای ایچون ۵ روبله در

په پسته اجرایی داخل اولاقسزین
نسخه سی (۱) فرانقدر .

ایکینجی سنه

آیده بر دفعه نشر اولونور، سر بستی ، جموعه عثمانیه واسلامیه در

مبارزه غولانه اینجده یویان

آه!.. شوپهای دیجور و راز پوشیده نك. شیمدی
دورادور اوزاقلاردن تل تل. بول بول، لسه لسه. و بعضاً
اوسه و دیکم دیارده کی بهار کیجه لرینك هوای رایجه داری
آراسته خرامان و رقصان. شیم نشئه و حیات طویلاز
یر شجره باغ نازکی سوئوب بارلاین انكساکت روحوازیله
سینه سکونتیی اوقشارکن، بری لیلک شفافیت حزنی،
أسمرین ألوان نور ایلده، وجه لندیرن سیدرلارک،
اوبازان الماسك، وجهه اوشده خواسته چنله قادر
صارقیتدی شو بر التاع، زرین صاچلاری آراسته هر
مختصر گیاه زمین کیی، بن ده بیر شی.. فقط، تا..
اوتلردن، اوزاقلاردن، شو وادی لز، شو جبال و تلال
و شو کورمه دیکم ابحار بی پایان آرقاسندن عکس ایتمه
بیر پیام، بیر پیام تسلی آواشدیریرم..

صوکرا: شو فوق سرمنده اینجه و رفیق، اوقادارکه..
حار و سوداریز بیر شعله نظره اریوب، شاه اولاجاق ظن
ایدیلر کسترده بارینك سحابدن، پرده کی مال کستره نمونه لر
کوستره حکمش کیی، جمال بیج و بیسمه حجاب لار
چکدرک، بدیهه لار ایجاد ایدن ملکه فرک طاتی و حزین،
صاری، تابان کللی آندیریر بیر ورم قیزک نور وجهی
قادر طاتی و حزین حسن بیتابه، غله سربیدی شعاع
شفقت ایچین بوتون موجودات کیی تشکرلر، قدیس لره
عرض استغرافی ایدرکن، آنسزین.. سکونت لیلک
جو اسرارینی ستر بولوطلاری بیر تازاق، اوتومش
آغاچلاری، چنلری پرده تماس بیداری ایلله ایقاز
ایدن روزکارک سربیلکله صاجیجی و فرقه استعجالکله
رینسده ده حساسیت روحی تیره تیک بیر نفحه وفا بکر،
بوتون بو و شقلاوردن، بو اثیریت اعماق اینجیدن، بو آیدنه

مطالعه: بو حدیث شریفده کی اسلام کله مندن مراد
رسول الحق صوری اسلامیت در. بوقسه حقیق اسلاماتی
ظلم ایلله اصلا قابل اشلاف دکل در و بر لحظه عدالت دن
آبریلماز. معنای حقیقیسیله اسلام دیک، سلامت بنی
بشری کانل اولان فضیلت، عدالت، حقیقت، علم،
حق، ربط قلب ایلله یونله واقع مر تعرض اوکسده
بر آتشبار حق کسبله ک قولاً و فعلاً اثبات حق پرستی
ایتمک در. بوتون فنون ک، بوتون علوم ک، بوتون
فلسفه نك بوتون انسانیت ک افقی الغایانی بودر، بوالملی در،
بو اولاجاق در .. ع. ح.

- ختام -

خاطرات

پیچیده عمر ..

آومت، پیچیده تار عمرم..
ناصل که شو غم آود فضای فی تناهی نك، تکاتف
و مخوف ظلمت لری، بیر کرفی، قهر و زور شکاف ایلله
یکدیگرینه قاریشمشه، نهمده عمر حزین شبام: کاه،
شجر کاذب کیی آلدایچی و موفت بیر ایشیق، و کاه،
خیال و آمالک بیراز نور و امید ایجادینه. بیراز نشئه،
بیراز سرور و ترم اختراعه بیر غیرت جان استبداعکاری ایلله
اوغراشمانه رغماً، کیندکجه تکاتف ایدن شرائط اظلم
حیات اینجده پیچده.. بعضاً منهج و عصی، بعضاً غلیل
و بی تاب.. و فقط، اوج.. دائماً، دائماً مستحق احتیاج
و وارسته منت بیر استغای قلب و وجدان ایلله، بیر

بنی فرقه قالم باری!..

*

شو سواد و ظلم و شرینکی
پیر ودا درکه کوزلرمده بنم..
کر به در قلب زاوکه آهنگی،
دوبولور نقش سوزلرمده بنم!
قیسحت یاس در، زمین فنا..
صانکه جو سما زمین پیرا!..

§

عنیف و غضب آلود یورلارک، قوش باشی قار صاغدا.
قلاری آراستده قویاردینی چیغلارلار، ایصلقلارله، هب
شدت سرمدان انجماد ایش جسم علیل ارضی بودن
بویه رعشه دار ایدرکن، بو هنگامه کیر و داری پیر
اکنجه تلقی ایدرک لاقید و بی خبر یوواجفی ترک ایله
نجره طیرانه، جولان سحری به حیقمنش یاورو پیر باز
پر هوس کبی، ایشته بنده، لانه مادر دن، خاکیاک
وطن دن آیریلاراق سیلی بیانی جریان حیات ایله مبارزده،
شو خارستان خشین نجره وامتحانده، بو ضعیف فقط
عزیمرو و جدالجو وجود ایله طی ادوار عمره
چالشیورم.

گذرگاه غریبتک، - آلتی شنه در - شو دیکنی،
چاقیلی، سرت و خشین یاماجلارینه طیرماتمه دن دیلم دیلم
شرحه لانان، لیمه یه بارخالانان مادیت و جسم ایشتمده نه پیر
اثر یاس و تب، نه پیر اماره قور و عطالت کورم یورم!
کاه بوکله لارک، بعضاً نه په آشاغی دوشوب بارخالاناراق
آشماغه چالشیغیم شو دهشتلی تالال فلاکتی، دهرک
بازیمجه می اولماقدن ایسه، ممکن اولدینی قادر اونی بازیمجه
هوس ایدینه رک:

بو بیلدیزلاردن، بو محیط وسیع و بو کریزان بولوطلاردن،
حاصلی بو خوابیده چنلر، بو سحر خیز روزگارلاردن
پیرشی، پیرلمه .. نهایت، اووح .. شو پیرهن غور
ظلام دن آچیق ضاچیق صییریلاراق دوغاجاق پیر ناهید
أمل، و ایشته .. بوتون بو بالکترلقاری، غریب لکری،
یارالاری تسلیه و زمین الارله صاراچاق پیر شفا، پیر
روح، آه!.. پیرشی ایسته یورم ..

فقط، افسوس! هیچ، هیچ پیرشی کورونم یور! ألم
آلنده، مشوع خیال .. بو بیکلک، بو وحدت ایچنده،
أوهت.. بو هوادن، بو سجادن، بوزمین و زمان دن نه لر
بکمر، نه لر آوارکن، هیچ، هیچ پیرشی کورونم یور!
نه پیر شیم وفا، نه پیر فقه تسل، نه پیر سرود امید..
هیچ، هیچ پیرشی.. محیطمده فرد آفریده .. پیر لمحہ حق
کورونه جک دیدار انس یوق!

و فقط بو شہیق وحدت، بو طاتیل جریحه بیکی دن
نه قادر نمون، نه قادر مسحورم .. چونکه:
کور یورم، آکلا یورم که:

و بو توکنمه ز ظلام غم، شو فضا

صفحات لیل محرم در!

بو سهرنک هیچی قیفا:

ظلمات خیال محرم در!

چشم برنم، کوکل غریقی یئوس،

عمرمک بخشنی در بانا. افسوس!

شو بولوطلار، شومه، شو ظلمتار،

شو صدای سکوتی کهار..

هپی پیر لون رقت عرض ایلر،

هپی مظلم کوزومده، هب بر تار!

هب یایلمشده دهرک اقطاری.

قاراردنجه، بته طبق بويكجه كي كيبي. بيرازده روح ايله
حسبال احتياجي ييني ياقوردی ..

وَذَانَا حزن و تشكوه. بير انيت ابدی ايله مربوط
بو روح محروور. آرتق تماميله حلول ايدن كيجه مك اسرين
غم و حسرتی آلتندده كيندكه ده ريشله شن بير احتياج
راز ايله. بير چوق مهمات خيال ألوان مشوشدن مركب
اويله بير رؤيای بيداره داليوردی كه. بونده ! كاه سنانك
بير والده كيبي اوزده رينه آچيدنی قوللاره قادار ياييلمش
بانوی دريا آراسنده كي دورا دور افقلى دولوران
فضای سياهند، دلداده قرك نشته سيله ريزه ريزه پارلدايان
بير خولايی زرين امل كورور، بعضاً، كه ريلوب
كه ريلوب ده. آنسرين كوپوره لك بير همجه آتی ايله غلطان
دانغالاراك او كشمكش تلاطمنده مدھش بير مستقبل
معنويك بوتون صراحت مقعنه سيله خوموردان ولولة
آيننى متردد بير سياله ارتعاش و هراس ايله ديكلره
نهایت .. بته شوریده قرك سوادليل ايله ممزوج وجهه
دلفريب دريايه — كويا نزاله وحشی، عاده كبودتی
ايچين — بولوطلارى بير تاراق سهرېديكى رقصان بارتيلی
سلسيل انواری ايچنده بير لهه اميد بولوردم. صوكر،
تا .. استانبولدن بری بيره شيره كيي طبقات ظلامی
يارراق آرتق بوالهاله قارشمش بياض قانادلی مارطی لرک
واپورى تعقيب ايدن خاموش خاموش اهزاز طيراننده ده
خيال ميل بير لرزه شفت وارد، طن ايدر دم .. نهایت
خفيف خفيف كلوب کچن نسمة بهارنك، او اجرايغولة
بحروده يوروملاق ييلمز بير صنعت سى ايله دانغالاره
اوغراشان واپورى لطيف لطيف اوقشايلارنده ده بير
نقحه هجران محبت حس ايدر؛ و بوتون بونلاره نشايد
خيال دن، نوحات استغراق دن بير شيرل تحاف اتمك ايستركن

«بد امل لر نيم و ناز ايله بساندنلر
ظالمك ذل ايله تعقيب ايدم و لك ايستكي،
بیز مرجع بولورز، اى صمدى حریت!
بهمه كي فقر ايله غريسته قوور و آكككي!

بولار. حياتك زخم و مزارندن لذت آلر شوخلفت
غريسته كشايش و ده چك بير ساحه جولان عد ايدم.
بيلمك ايچين ده. ماديت عزمنده، دوشوب يارالاندقنه
آرتان بير صولت بي پروا دويويورم، تپروزی و اونا
متعلق بارلاق شيلر، شباريق، فقط كيمسه ضررى
اولمايان بوخيرچين سلكنده اوقادار مردودم در. فقط،
آ... متعبات معنويه، روجه كلنجه: ايسته بونا هيچ
هيچ تحمل يوق در، حتی، كيچي بير ياس حزين ايله
بوتون شو اكوانی زندان و دارالغذاب بولماق ايشدن
بيله ده كيل!..

§

هيچ اونونقام! بوتون راحت جسميه بي حد اولسون —
بالا حرام ايدن ناكهانی بير صدمه قهر ايله استانبولدن
چيقاركن، ايكي آي سيله تأمين معيشت ايچين. شو ايچيه،
فقط عصي قوللاردن باشقا بير شينه مالك اولمايديق،
عمرمه ايلك دفعه اولاراق بالذات تأمين حيات مجبوريتی
حس ايتديكم حالده، بيز چوق نامرد و خيسلرك
رشتوی بول بويوك بير مأموريته. بير عاطفت عليای
تاجدارى — ملت ايچين فلاكتمدارى — يه مظهريله
دويدیقي نشئه حريصانه دن زياده، (مبارزين حيات —
Prolétaryat) محبط و سلكنه دخول ايچون. طبقى
شيمدېكى كيبي. بوتون بر صافيت جبور ايله صميم جان
ووجدان دن سه وينيوردم!

فقط مرمره نك كيندكه حزينله شن افتقارى

بیر طرفدن، زوالی یخبر والدیمک، اوکله جک بر شنه :
(آرتق بوکون کلیر !) دیه، بی ناصل بکله جکی ؛
صوکر، محبت مادرانه سنی تاراج ایتک ایستیدن بواقراق
غیر منتظرده ؛ اوغانک، بو مغامرة عنیم، ووزم نا کاپیسه
ناصل نخل ایدم جکینی دوشونیوردم ..

و بیر نوحه خسران ایله روحی دولودوران شکوای
اضطرابه ؛ واپوری، حالا او بیاض مارطی لرله معاقب
هاله قر آلتنده، آخماق قویو بیر کثافت مائی ایله رنگ
منعکسی عرصه چالیشان نغمه ای بجرک خفایای لیه
قاریشمش کاد عنید و تمهیج، بعضاً بست و خفیف و شاد بیری
آراسته دویمک، سوله مک، آکلاماق، آکلاماق، آغلاماق ..
ایستیدن بیر احتیاج حار و مدید ایله آغلاماق، آغلاماق ..
اوج .. متباداً آغلاماق ایستردم ..

« نه رتبه ایتسه تعالی تمیجات خیال ..

طبیعتک، ایدمه من لوح زارینی تصویر ؛
لسان شعره کیرمه اؤک آجیقلی بیر تاثیر

بکاه قادار و مودمن روحه زنده حسن ملال ! ..

صوکر، او بی شمار باران الماس آلتنده کریان چهره سیله
ماهتاب، بیوتون بو شیمدییه قادار کچن هرج و مرجه
حیات ایچنده اقول ایدن امیدلر مه نظیره لر بیار کی
خناگاه اغترابه چکاییرکن، تا .. قامارالاردن خفیف
خفیف یابیلاان روحنوز بیانو تر نالنده ؛

بشر آمد شد سینه ده کیل ..

کرداد شئون ایچنده بویور ..

بوللو، سنی مثالده بیر آهنک لطیف تسلیمه کازی
دوباراق، ما کینا لار دائره سنی اورتن دهمر بارماققلار
اوزه رنده ؛ شیلته سز، اورتوسز، آشاغیدن یوک، لکن
یاغ قوقولو صیجاق هوا دن نمون .. بیوتون ممرات

حیانه بیر قهقهه استهزا صورتده سه ریلش وجودمه .
بیراز صوکر ؛ شهسز، استراحت جسمه دلالت ایدر
طاطلی بیر تنفس ایچنده میشل میشل اویویوردم ..
ایشته بوکیجه ، تمام آلتی سنه اول کچن اوکیجه لری .
عینی حزن و قنار ایله دوشونیورم . و مادیم بنه اوله در ؛
بنه اویویا بیلسم . حیالک شو ماسقارا صورتیه قارشى،
میشل میشل نفسله استهزایار یاغدیرا بیله جکم !

فقط . اویویا بیلسم دیورم ؛ چونکه معنویه کلتجه،
اوج .. بونی ؛ او وقته نظراً متزاید، متشدد، و بیوتون
وجودیم، حاکم کوریورم، بغضاً بی اویوغا یور !

§

حتی، اوله بی استاد و در بدر (مارسیلیا) به چیقدیغی،
صوکر، ایدمه، لوندوره ده، جنوره ده، مصرده ناصل
- وروندیکمی ده خاطر لایورم :

هر طرف بارلاق، هرشی کوزه لدی ؛ هر ستمده بیر
انتظام مشعش، هر سوده بیر نشئه آزادکی، بیر عمر نیچد
مشهود .. صوکر، هر یرده بیر های و هوای حیات
اندیشه، بیر عصیت سی . بیر فعالیت غولانه رونما ایدی ..
هر بیرى، مدینک عظمت و حشمتدن نشان و هر یر
بویوک بویوک بنالار متباداً دولور، بوشالیور .. تراموای لار
ایشله یور .. آرابا لار کیدوب کیور، شومهن دوفز لر
چیقلار قویا بیور، انواع شکل و رنگ و حرکات
آراستنده دالغالایر کی قاریشان او مدبدب جاده لر،
بی آرام .. قاریخاسی و کثرتنده طاشیدن انسانلارک
جریان محشر غوغیدن صار صیلور، اوتوموبیل لر بیسقتلر
قوشیور، آرککلر قوشیور، قادیلار قوشیور، شیوخ
و شبان قوشیوردی ..

اوج .. بو طرز معیشت نه قادار کوزه ؛ دیوردم .

ديك بن ده بويه قورشارسم. بويه جالشير، بويه
اوغراشيرسم، حياتي مستريخانه اولدوره بيله جكم!
سي و مبارزه .. ايسته بير مسلك ناموسكاري!
هر بير كنج، باخصوص صحتي برنده و دامارلارنده
بوتون بيردم شابك حس عفته ده رونقدار تضيق جولاييله
مجهز مساعي پرور كنجلر ايچين بوندن طاني، بوندن
قولاي بير شيمي اولور! بناء عليه بن ده بوكردياد مجادله به
بي پروا آتيلاراق چاليشدم، چاليشدم.. اما، -ايسترسه گز
كولوكر. آي قارنرم! - صيراسيله: اسكيچي سمسارلني،
(ليون دن) (جنوره) به ماشيا - كيمك، بير يد فضيلت
وانسانيتكار توصيه سيله بانا: بارلاق، مشعشع وژيالار
كوستارمه دن باشقا بر شيشه ياراماين بويوك بير ذاته،
خديوه رفاقت وانتساب ايله (ويانا)، (پشته) كيبي
مراكز مدينه ده: حصه سي و بشريت قطعه نظارندن،
« مبارزين حيات Prolétariat، بازوي آهين حقوق
اوكلنده نيستردر كيبي دوران طبقه بالا اولارنده يان
كلك؛ صوكرا .. آلين تريله كيخير بو ناموسكار صنف
بشرك حقوق سغيي كيبي مقصوب، قرار ابددر كيبي
قوشان [اسراف - Luxe] قطارلاري، لوقا نظالي،
ياناقل و اغونلاريله سياحت ايتك، داها صوكرا.. بارسده
شكر صامتاق، قهوه غارصونلني، لوقا نظا چيراقلني؛
تكرار اون سكيز كونده بارسدن - مار-بابايه يورومك؛
اوراده. بيرنمه واپورنده آنجي ياماقلني، تكرار اسكيچي
سمسارلني، مصرده. بيرسيفارا كاغدي قايرنقاسنده عمله لك
ينه آشي چيراقلني، صوكرا مرشيك. و نهايت (بها) ده
زراعت معاوتلكي. مخز نجيلكي، باش معاوتلكي؛ (مرج) ده
باش معاوتلك. تقديش و زروعات مأمودلني؛ صوكرا ده.
[مغرب الاقصي] [ده اخو اسلام] مطبعه ميرللكي كيبي

قاعتكارانه، و فقط آراسيرا بوكلمك ايچين هر طرفه
باش ووراراق چاليشدم!

و بوكيچه بوتون بو مساعي مختلفه و ماديه ايچين
كندمده حالا، صاغلام و پرواسز.. او هر وقتكي قواي
عزيمي باغا مابليغ كوربيورم؛ آتجاق معنويتم، اوج ..
ديدمدي يا، بويك يورغون .. اوقاداروك، نظرمده
كائنات سر ابا مظلم و ياس آنكيز بير غور عدم كسيليور!
طبق بويه بير ياس كيجه سنده:

« نار ايچنده زمين، سما يكر ..

صانكه مامده سر تر آفاق!

مهر و ماه و سحاب و آخر

دود حسرت صاچار على الاطلاق!

بونده در؟ كريلامي، مامهي؛

يوقسه بير كير و دار عالمي؟ ...

§

كائنات آغلايور. جهان پر ژنك؛

قهر ايچنده، مكنونات شتون!

نجم دولت كيبي زمين شبرنك،

بخت ملت كيبي سما مغبون ..

صبحي يوق بير مسادميز، و اويل!

آه .. يشمه ز، توكنمه ز اولدي بويل!

دود هيچي، ليل ژنك عدم،

روز پر نور طملك شبي در!

بو قارائق تما، كه ليل ندم،

بو تقافل د سر اغربي در ..

اصله رجعت زماني در، هيهات!

يا كه روز تلافی، مافات! ..

*